

PRAKTICKÉ REPETITORIUM GYNEKOLOGIE A PORODNICTVÍ

Kniha byla vydána za laskavé podpory společností:

GENERÁLNÍ PARTNER

ZENTIVA

MUDr. Olga Dubová,
Prof. MUDr. Michal Zikán, Ph.D.

PRAKTICKÉ REPETITORIUM
GYNEKOLOGIE
A PORODNICTVÍ
2. vydání

maxdorfjessenius

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

Autoři i nakladatel vynaložili velkou péči a úsilí, aby všechny informace v knize obsažené týkající se dávkování léků a forem jejich aplikace odpovídaly stavu vědy v okamžiku vydání. Nakladatel však za údaje o použití léků, zejména o jejich indikacích, kontraindikacích, dávkování a aplikačních formách, nenese žádnou odpovědnost, a vylučuje proto jakékoli přímé či nepřímé nároky na úhradu eventuelních škod, které by v souvislosti s aplikací uvedených léků vznikly. Každý uživatel je povinen důsledně se řídit informacemi výrobců léčiv, zejména informací přiloženou ke každému balení léku, který chce aplikovat.

Ochranné obchodní známky (chráněné názvy) léků ani dalších výrobků nejsou v knize zvlášť zdůrazňovány. Z absence označení ochranné známky proto nelze vyvozovat, že v konkrétním případě jde o název nechráněný.

Toto dílo, včetně všech svých částí, je zákonem chráněno. Každé jeho užití mimo úzké hranice zákona je nepřipustné a je trestné. To se týká zejména reprodukování či rozšiřování jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, fotografického či elektronického), ale také ukládání v elektronické formě pro účely rešeršní i jiné. K jakémukoli využití díla je proto nutný písemný souhlas nakladatele, který také stanoví přesné podmínky využití díla. Písemný souhlas je nutný i pro případy, ve kterých může být udělen bezplatně.

© Olga Dubová, Michal Zikán, 2019, 2022

© Maxdorf, 2019, 2022

Illustrations © Maxdorf, 2019, 2022

Cover layout © Maxdorf, 2019, 2022

Cover photo © iStockphoto.com / SurfUpVector

Vydal Maxdorf s. r. o., nakladatelství odborné literatury, Na Šejdru 247/6a, 142 00 Praha 4

e-mail: info@maxdorf.cz, internet: www.maxdorf.cz

Jessenius® je chráněná značka [No. 267113] označující publikace určené odborné zdravotnické veřejnosti

Odpovědný redaktor: **Mgr. Zuzana Samohylová, Ing. Veronika Pátková**

Ilustrace: **Ing. Jaroslav Nachtigall, Ph.D.**

Sazba: **Denisa Honzalová**

Tisk: Books Print s.r.o.

Printed in the Czech Republic

ISBN 978-80-7345-716-7

AUTOŘI

- **MUDr. Olga Dubová**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **Prof. MUDr. Michal Zikán, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha

RECENZENTI

- **Doc. MUDr. Jan Bláha, Ph.D.**, Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN, Praha
- **MUDr. PhDr. Pavel Čepický, CSc.**, Levret s.r.o., Praha
- **MUDr. Martin Čihař**, Neonatologické oddělení Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **Doc. MUDr. Tomáš Fait, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha
- **Prof. MUDr. Michael J. Halaška, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 3. LF UK a FNKV, Praha
- **MUDr. Lubomír Hašík**, Ústav pro péči o matku a dítě, Praha
- **MUDr. Dušana Havettová**, Interní oddělení, Nemocnice Pelhřimov
- **MUDr. Petr Hubka, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Radka Jarošová**, Gennet, Praha
- **MUDr. Peter Koliba**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Michal Koucký, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, Praha
- **MUDr. Marcela Lincová**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Jan Matěcha**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Markéta Matoušová**, Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešov, a.s.
- **Doc. MUDr. Alena Měchurová, CSc.**, Ústav pro péči o matku a dítě, Praha
- **MUDr. Martina Mojhová**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Helena Neumannová**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **Prof. MUDr. Antonín Pařízek, CSc.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, Praha
- **MUDr. Martina Pojarová**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **MUDr. Borek Sehnal, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka, Praha
- **Prof. MUDr. Jiří Sláma, Ph.D.**, Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, Praha
- **MUDr. Klára Sobišková**, Gynekologicko-porodnické oddělení, Fakultní Thomayerova nemocnice, Praha
- **MUDr. Tomáš Svoboda**, Gynekologické oddělení, Nemocnice Pelhřimov

OBSAH

Předmluva k 2. vydání	7
Předmluva k 1. vydání	8

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA

DD 1	Diferenciální diagnostika krvácení v těhotenství	22
DD 2	Diferenciální diagnostika krvácení po porodu a v šestinedělí	24
DD 3	Diferenciální diagnostika zvracení v těhotenství	26
DD 4	Diferenciální diagnostika hypertenze v těhotenství	28
DD 5	Diferenciální diagnostika febrilií v těhotenství	30
DD 6	Diferenciální diagnostika febrilií v šestinedělí	33
DD 7	Diferenciální diagnostika anemie a trombocytopenie v těhotenství	36
DD 8	Diferenciální diagnostika oligohydramnia	37
DD 9	Diferenciální diagnostika polyhydramnia	41
DD 10	Diferenciální diagnostika proteinurie v těhotenství	44
DD 11	Diferenciální diagnostika bolestí břicha v těhotenství	47
DD 12	Diferenciální diagnostika dyspnoe v těhotenství a šestinedělí	53
DD 13	Diferenciální diagnostika absencí pohybů plodu	57
DD 14	Diferenciální diagnostika bezvědomí	59
DD 15	Diferenciální diagnostika vaginálního výtoky	63
DD 16	Diferenciální diagnostika akutní pánevní bolesti	66
DD 17	Diferenciální diagnostika chronické pánevní bolesti	70
17.1	Gynekologická bolest	70
17.2	Negynekologická bolest	72
DD 18	Diferenciální diagnostika primární amenorey	75
18.1	Primární amenorea s normálním vývinem sekundárních pohlavních znaků	76
18.2	Primární amenorea s chybějícími sekundárními pohlavními znaky a normálním vzrůstem	78
18.3	Primární amenorea s chybějícími sekundárními pohlavními znaky a nízkým vzrůstem	79
18.4	Primární amenorea s virilizací	79

DD 19	Diferenciální diagnostika sekundární amenorey	81
19.1	Fyziologická sekundární amenorea	81
19.2	Iatrogenní sekundární amenorea	81
19.3	Patologická sekundární amenorea	82
DD 20	Diferenciální diagnostika infertility	86
DD 21	Diferenciální diagnostika neplodnosti	90
DD 22	Diferenciální diagnostika ovariálních rezistencí	95
DD 23	Diferenciální diagnostika febrilií v pooperačním období	99
DD 24	Diferenciální diagnostika pooperační oligurie a anurie	103
24.1	Prerenální příčina oligurie a anurie	103
24.2	Renální příčina oligurie a anurie	104
24.3	Postrenální příčina oligurie a anurie	105
DD 25	Diferenciální diagnostika krvácení u dětí a dospívajících	107
DD 26	Diferenciální diagnostika krvácení v perimenopauze a postmenopauze	109
26.1	Krvácení premenopauzální	109
26.2	Krvácení postmenopauzální	110
DD 27	Diferenciální diagnostika abdominálního diskomfortu, ascitu	113
27.1	Abdominální diskomfort	113
27.2	Ascites	115
DD 28	Diferenciální diagnostika bolestí v pravém podbříšku	117
DD 29	Diferenciální diagnostika anatomických poruch pánevního dna	121
DD 30	Cévní zásobení pánevních orgánů a jeho klinický význam	128
30.1	Cévní zásobení pánevních orgánů	128
30.2	Větvění a. iliaca interna	131
DD 31	Topografická anatomie pánve a její klinický význam	133
31.1	Vulva	133
31.2	Pochva	134
31.3	Cervix	134
31.4	Děloha	135
31.5	Tuba	136
31.6	Ovarium	137
31.7	Prs	137
31.8	Topografické vztahy	138
DD 32	Lymfatické zásobení vulvy, pochvy, děložního hrdla, děložního těla, tuby a ovaria a prsu	139
DD 33	Diferenciální diagnostika poruch střevní pasáže v pooperačním období	142
33.1	Paralytický ileus	142

33.2	Mechanický ileus	145
33.3	Cévní ileus	146
DD 34	Diferenciální diagnostika malého plodu v UZ diagnostice u jednočetné gravidity	148
DD 35	Diferenciální diagnostika malého plodu v UZ diagnostice u vícečetné gravidity	150
DD 36	Komplikace operační léčby stresové inkontinence, diagnostika a jejich řešení.	151
DD 37	Komplikace operační léčby prolapsu pánevních orgánů, diagnostika a jejich řešení.	153
37.1	Komplikace operací předního kompartmentu	153
37.2	Komplikace operací středního kompartmentu	155
37.3	Komplikace operací zadního kompartmentu	156
37.4	Příštěle	157
DD 38	Diferenciální diagnostika dušnosti, bolesti na hrudi a oběhového selhávání v těhotenství, za porodu a v šestinedělí.	162
38.1	Diferenciální diagnostika dušnosti.	162
38.2	Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi.	165
38.3	Diferenciální diagnostika oběhového selhávání	168
DD 39	Diferenciální diagnostika dušnosti, bolesti na hrudi a oběhového selhávání v pooperačním období	175
39.1	Diferenciální diagnostika dušnosti.	175
39.2	Diferenciální diagnostika bolesti na hrudi.	178
39.3	Diferenciální diagnostika oběhového selhávání	180
DD 40	Diferenciální diagnostika sekrece z prsní bradavky v těhotenství, mimo těhotenství	183
40.1	Oboustranná sekrece z bradavky.	184
40.2	Jednostranná sekrece z bradavky	185

GYNEKOLOGIE

Gynekologické vyšetřovací metody	190
G 1 Abdominální operace – indikace, technika, komplikace	201
1.1 Operace odstraňující dělohu	202
1.2 Ostatní operace na děloze	203
1.3 Operace na adnexech	204
1.4 Operace pro stresovou inkontinenci	204
1.5 Operace pro POP.	204
1.6 Výkony na střevech	205

G 2	Vaginální operace – indikace, technika, komplikace	..206
2.1	Operace na děložním hrdle	..207
2.2	Operace na děloze	..209
2.3	Operace na zevním genitálu	..210
G 3	Laparoskopické operace – indikace, technika, komplikace	..213
G 4	Hysteroskopie – indikace, technika, komplikace	..222
G 5	Metody asistované reprodukce	..228
5.1	Intrauterinní inseminace	..229
5.2	In vitro fertilizace – embryotransfer	..229
5.3	Kryoembryotransfer	..232
5.4	Mikromanipulační techniky	..232
G 6	Komplikace asistované reprodukce	..234
6.1	Ektopická gravidita	..234
6.2	Ovariální hyperstimulační syndrom	..241
6.3	Další komplikace asistované reprodukce	..243
G 7	Endometrióza a adenomyóza	..245
7.1	Endometrióza	..245
7.2	Adenomyóza	..250
G 8	Syndrom polycystických ovarií	..252
G 9	Amenorea	..259
G 10	Fyziologie a patologie dospívání	..260
10.1	Fyziologie dospívání	..260
10.2	Patologie dospívání	..263
G 11	Vrozené vývojové vady rodidel a jejich léčba	..271
11.1	Vývojové vady gonád	..271
11.2	Intersexuální malformace	..272
11.3	Vývojové vady pohlavních cest	..274
G 12	Inkontinence moči – definice, diagnostika	..279
G 13	Stresová inkontinence	..285
G 14	Overactive bladder – definice, diagnostika, léčba	..294
G 15	Prolaps rodidel, cystokéla, enterokéla	..299
15.1	Prolaps	..299
15.2	Chirurgické řešení prolapsu pánevních orgánů	..302
G 16	Kontracepce – metody, indikace, kontraindikace, alternativy	..310
16.1	Kombinovaná kontracepce	..310
16.2	Gestagenní kontracepce	..315
16.3	Nitroděložní tělísko	..316
16.4	Emergentní kontracepce	..318
16.5	Sterilizace	..319

16.6	Bariérová kontracepce.	320
16.7	Přirozená kontracepce.	321
G 17	Legislativa vztahující se k oboru gynekologie.	322
G 18	Zhoubné nádory vulvy	330
18.1	Epitelové nádory	331
18.2	Maligní melanom	334
G 19	Zhoubné nádory děložního hrdla – etiologie, staging, diagnostika	335
G 20	Zhoubné nádory děložního hrdla – léčba	339
20.1	Terapie	339
20.2	Stratifikace výkonů podle stadia onemocnění	341
20.3	Radikální hysterektomie	342
G 21	Prekancerózy a zhoubné nádory děložního těla – etiologie, epidemiologie, rizikové faktory staging, diagnostika.	347
21.1	Prekancerózy endometria	347
21.2	Zhoubné nádory endometria	349
G 22	Zhoubné nádory děložního těla – léčba podle stadií	354
G 23	Epiteliální zhoubné nádory vejcovodů/ovarií – etiologie, epidemiologie, rizikové a protektivní faktory, staging, diagnostika	357
G 24	Epiteliální zhoubné nádory vejcovodů/ovarií – léčba	363
G 25	Neepiteliální zhoubné nádory ovarií.	367
25.1	Nádory ze zárodečných buněk (germinální nádory).	369
25.2	Nádory ze zárodečných pruhů	370
G 26	Zhoubné nádory prsu.	371
G 27	Gestační trofoblastická nemoc.	377
27.1	Gestační trofoblastická nemoc	377
27.2	Gestační trofoblastická neoplazie	379
G 28	Prekancerózy vulvy a děložního hrdla	383
28.1	Prekancerózy vulvy	383
28.2	Prekancerózy hrdla	385
G 29	Benigní onemocnění a prekancerózy prsu	391
29.1	Benigní změny.	391
29.2	Prekancerózy.	397
G 30	Benigní nádory vulvy, pochvy, dělohy, ovarií – diagnostika, terapie	398
30.1	Vulva	398
30.2	Pochva	401
30.3	Děloha	404
30.4	Ovaria.	408
G 31	Borderline tumory ovarií	411

G 32	Hormonální substituční léčba – indikace, kontraindikace, alternativy	.414
32.1	Indikace	.414
32.2	Kontraindikace.	.416
32.3	Postup	.416
32.4	Preparáty hormonální substituční terapie.	.417
32.5	Alternativy	.419
G 33	Klimakterium – patofyziologie, symptomatologie	.421
33.1	Poruchy menstruačního cyklu	.422
33.2	Akutní změny – tzv. klimakterický syndrom	.423
33.3	Střednědobé změny – organický estrogen-deficitní syndrom	.424
33.4	Dlouhodobé změny – metabolický estrogen-deficitní syndrom.	.425
33.5	Ostatní stavy s estrogení závislostí	.426
G 34	Ovulační cyklus	.428
34.1	Hypotalamus	.428
34.2	Hypofýza	.429
34.3	Ovarium	.429
34.4	Projevy menstruačního cyklu	.432
G 35	Poruchy menstruačního cyklu	.434
G 36	Záněty dolního genitálního traktu – diagnostika, terapie.	.442
36.1	Vulvovaginitidy/vulvovaginální diskomfort.	.442
36.2	Vulvitidy	.457
36.3	Podpůrná léčba	.459
G 37	Sexuálně přenosné choroby – diagnostika, terapie, legislativa	.460
37.1	Kapavka	.461
37.2	Syfilis	.462
37.3	Chlamydia trachomatis	.464
37.4	Lymphogranuloma venereum	.465
37.5	Ulcus molle	.466
37.6	Mykoplasmata.	.466
37.7	Trichomoniáza	.466
37.8	HPV	.467
37.9	Herpes genitalis	.468
37.10	HIV	.468
G 38	Záněty dělohy, adnex, pánve – diagnostika a terapie.	.471
38.1	Cervicitida	.471
38.2	Hluboký pánevní zánět (pelvic inflammatory disease)	.473
38.3	Systémová enzymoterapie v gynekologii a porodnictví – možnosti terapeutického uplatnění.	.480
G 39	Primární a sekundární prevence gynekologických zhoubných nádorů.	.482

G 40	Genetická predispozice ke gynekologickým zhoubným nádorům . . .	485
40.1	BRCA 1, BRCA 2	485
40.2	Lynchův syndrom HNPCC.	489

PORODNICTVÍ

Teorie porodnictví	492
-------------------------------------	------------

Orgánové a funkční změny v graviditě.	498
--	------------

P 1	Potrat, metody ukončení těhotenství ve II. trimestru	502
------------	---	------------

1.1	Spontánní potrat	503
-----	----------------------------	-----

1.2	Indukovaný potrat.	504
-----	----------------------------	-----

P 2	Aloimunizace v těhotenství.	507
------------	--	------------

2.1	Fetomaternální hemoragie	507
-----	------------------------------------	-----

2.2	Hydrops plodu	510
-----	-------------------------	-----

Doporučený postup – Provádění prevence RhD aloimunizace u RhD negativních žen	512
--	------------

P 3	Abdominální porodnické operace.	514
------------	--	------------

3.1	Císařský řez.	514
-----	-----------------------	-----

3.2	Sectio minor	519
-----	------------------------	-----

3.3	B-Lynchova sutura	519
-----	-----------------------------	-----

3.4	Ligace hypogastrických arterií	520
-----	--	-----

3.5	Ruptura dělohy	521
-----	--------------------------	-----

3.6	Postpartální hysterektomie.	522
-----	-------------------------------------	-----

P 4	Porodnické operace vaginální	523
------------	---	------------

4.1	Operace v těhotenství.	523
-----	--------------------------------	-----

4.2	Operace za porodu	524
-----	-----------------------------	-----

P 5	Monitorování plodu in utero	534
------------	--	------------

5.1	Pohyby plodu	534
-----	------------------------	-----

5.2	Antepartální CTG	534
-----	----------------------------	-----

5.3	Oxytocinový zátěžový test	537
-----	-------------------------------------	-----

5.4	Biofyzikální profil podle Manninga	537
-----	--	-----

5.5	Ultrazvukové vyšetření	538
-----	----------------------------------	-----

Doporučený postup – Interpretace fetálního kardiokogramu – FIGO 1986	541
---	------------

P 6	Autoimunitní onemocnění v graviditě.	543
------------	---	------------

6.1	Onemocnění štítné žlázy	543
-----	-----------------------------------	-----

6.2	Antifosfolipidový syndrom	547
-----	-------------------------------------	-----

6.3	Hematologické autoimunitní onemocnění	548
-----	---	-----

6.4	Systémová onemocnění	549
-----	--------------------------------	-----

6.5	Nervový systém	552
-----	--------------------------	-----

6.6	Gastrointestinální trakt	554
-----	------------------------------------	-----

P 7	Hematologická onemocnění v graviditě	.556
7.1	Anemie v graviditě	.556
7.2	Trombocytopenie	.563
7.3	Onemocnění leukocytární řady	.566
7.4	Koagulopatie – krvácivé poruchy	.567
7.5	Trombofilie	.569
P 8	Kardiovaskulární onemocnění v těhotenství	.571
8.1	Arteriální hypertenze	.572
8.2	Koarktace aorty	.572
8.3	Marfanův syndrom	.572
8.4	Kardiomyopatie	.573
8.5	Infekční endokarditida	.573
P 9	Infekční onemocnění v graviditě	.575
9.1	Syfilis	.576
9.2	Toxoplasmóza	.578
9.3	Streptokok skupiny B	.579
9.4	Listerióza	.579
9.5	Varicella	.579
9.6	Rubeola	.580
9.7	Cytomegalovirus	.581
9.8	Chlamydia trachomatis	.581
9.9	HIV	.582
9.10	Herpes genitalis	.584
9.11	Parvoviróza	.585
9.12	Lidský papilomavirus	.585
P 10	Hypertenzní onemocnění v graviditě	.586
	Doporučený postup – Hypertenze v graviditě	.590
P 11	Renální, gastrointestinální onemocnění v graviditě včetně onemocnění jater	.596
11.1	Onemocnění uropoetického traktu	.596
11.2	Onemocnění gastrointestinálního traktu v graviditě	.602
11.3	Onemocnění jater	.607
	Doporučený postup – Intrahepatální cholestáza v těhotenství	.612
P 12	Diabetes mellitus a gravidita	.614
12.1	Pregestační diabetes mellitus	.614
12.2	Gestační diabetes mellitus	.616
	Doporučený postup – Gestační diabetes mellitus	.618
P 13	Legislativa vztahující se ke graviditě	.622

P 14	Onkologická onemocnění v graviditě	630
14.1	Prekancerózy a nádory cervixu.	633
14.2	Nádory ovaria	634
14.3	Nádory endometria	635
14.4	Nádory prsu	636
14.5	Leukemie.	636
P 15	Ultrazvuková vyšetření v graviditě	637
P 16	Organizace prenatální péče	643
P 17	Screeningový program v graviditě	647
P 18	Peripartální život ohrožující krvácení	652
Doporučený postup – Diagnostika a léčba peripartálního život ohrožujícího krvácení.		655
P 19	Sepse v porodnictví	663
Doporučený postup – Seps v souvislosti s těhotenstvím		667
P 20	Vícečetná těhotenství	670
20.1	Vícečetná těhotenství.	670
20.2	Závažné komplikace vícečetných těhotenství.	675
P 21	Fetální růstová restrikce	679
21.1	Early-onset FGR	681
21.2	Late-onset FGR	681
P 22	Preeklampsie a syndrom HELLP	684
22.1	Preeklampsie	684
22.2	Eklampsie	689
22.3	Syndrom HELLP	691
Doporučený postup – HELLP syndrom – diagnostika a léčba		697
P 23	Mateřská morbidita a mortalita, neonatální morbidita	701
23.1	Mateřská mortalita	701
23.2	Mateřská morbidita	703
23.3	Perinatální mortalita	704
23.4	Neonatální mortalita	705
23.5	Neonatální morbidita	705
P 24	Lékařské vedení porodu	709
24.1	První doba porodní	709
24.2	Druhá doba porodní.	710
24.3	Třetí doba porodní.	712
Doporučený postup – Interpretace intrapartálního fetálního kardiokotogramu – FIGO 2015.		715

P 25	Vedení porodu koncem pánevním a porodu dvojčat	.718
25.1	Vedení porodu dvojčat	.718
25.2	Vedení porodu koncem pánevním	.719
P 26	Mrtvý plod	.726
	Doporučený postup – Porod mrtvého plodu	.730
	Doporučený postup – Základní a fakultativní vyšetření po porodu mrtvého plodu	.732
P 27	Resuscitace novorozence	.733
P 28	Předčasný porod	.738
	Doporučený postup – Spontánní předčasný porod	.740
P 29	Předčasný odtok plodové vody	.746
	Doporučený postup – Předčasný odtok plodové vody před termínem porodu	.749
P 30	Poruchy šestinedělí	.751
30.1	Fyziologie šestinedělí	.751
30.2	Poruchy šestinedělí	.753
P 31	Potermínové těhotenství, preindukce, indukce porodu	.763
	Doporučený postup – Potermínové těhotenství	.768
	Doporučený postup – Preindukce a indukce porodu	.770
P 32	Poruchy placentace – placenta praevia, accreta, vasa praevia	.772
32.1	Placenta praevia	.772
32.2	Vasa praevia	.774
32.3	Placenta accreta	.775
P 33	Porodnická analgezie	.778
33.1	Nefarmakologická analgezie	.779
33.2	Farmakologická analgezie	.781
33.3	Volba anestezie na porodním sále	.785
P 34	Peripartální monitorování plodu	.786
34.1	Hypoxie plodu	.786
34.2	Diagnostické metody využívané k odhalení hrozící hypoxie plodu	.788
P 35	Medikace v porodnictví	.793
P 36	Těhotná s císařským řezem v anamnéze	.798
36.1	Vaginální porod po císařském řezu	.798
36.2	Ruptura dělohy	.800
P 37	Poruchy mechanismu porodu, malprezentace plodu, dystokie ramének	.801
37.1	Poruchy I. doby porodní	.802
37.2	Poruchy II. doby porodní	.808
37.3	Poruchy III. doby porodní	.812

P 38	Kritické stavy v graviditě	813
38.1	Krvácivé stavy	813
38.2	Bezvědomí	813
38.3	Křeče	814
38.4	Bolest	814
38.5	Febrilie	814
38.6	Rizika pro plod	815
38.7	Embolie v porodnictví	815
38.8	Diseminovaná intravaskulární koagulopatie	822
P 39	Porodní trauma	825
39.1	Poranění matky	825
39.2	Poranění novorozence	829
P 40	Šokové stavy v porodnictví	833
40.1	Šokové stavy	833
40.2	Resuscitace těhotné	839
	Literatura	842
	Přehled použitých zkratk	844
	Seznam obrázků	853
	Medailonky autorů	854
	Rejstřík	856

DD 1

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA KRVÁCENÍ V TĚHOTENSTVÍ

KRVÁCENÍ V TĚHOTENSTVÍ

Můžeme dělit na:

- » krvácení v I., II., III. trimestru
- » krvácení do dutiny břišní/z rodidel
- » přímo související s graviditou/bez souvislosti s graviditou
- » spontánní/po pohlavním styku/gynekologickém vyšetření
- » špinění/krvácení

PŘÍČINY

Krvácení související s graviditou

➔ krvácení z rodidel:

- ▶ potrat
- ▶ EG
- ▶ předčasný porod
- ▶ termínový porod (progrese porodnického nálezu)
- ▶ GTN
- ▶ placenta praevia
- ▶ abrupce placenty
- ▶ vasa praevia
- ▶ varixy vulvy
- ▶ ektopie, ektropium

➔ krvácení do dutiny břišní:

- ▶ EG
- ▶ ruptura subkapsulárního hematomu při HELLP syndromu
- ▶ ruptura dělohy
- ▶ GTN (maligní formy), krvácení z jaterních mts

Krvácení bez souvislosti s graviditou

- ➔ krvácení z rodidel:
 - ▶ *cervicitida, vulvovaginitida*
 - ▶ *karcinom (čípku, pochvy, vulvy)*
 - ▶ *úraz*
 - ▶ *poruchy koagulace – interní onemocnění*
- ➔ krvácení do dutiny břišní
 - ▶ *VCHGD*
 - ▶ *traumata vnitřních orgánů (autonehody)*

DIAGNOSTIKA

- ➔ anamnéza
- ➔ zevní vyšetření
- ➔ fyzikální vyšetření (per specula, palpačně)
- ➔ UZ (abdominální, vaginální)
- ➔ laboratorní vyšetření:
 - ▶ *KO*
 - ▶ *jaterní soubor*
 - ▶ *mineralogram*
 - ▶ *hCG-dynamika*
 - ▶ *koagulace*

Diferenciální diagnostika

- ➔ hematurie (IMC, urolitiáza, tumor močového měchýře)
- ➔ krvácení z GIT (m. Crohn/ulcerózní kolitida, hemoroidy, karcinom kolorekta)

TERAPIE

- ➔ podle příčiny:
 - ▶ *observace*
 - ▶ *gestageny*
 - ▶ *hemostyptika*
 - ▶ *ATB*
 - ▶ *RCUI*
 - ▶ *LPSK*
 - ▶ *vaginální porod*
 - ▶ *SC*

DD 2

DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA KRVÁCENÍ PO PORODU A V ŠESTINEDĚLÍ

KRVÁCENÍ PO PORODU A V ŠESTINEDĚLÍ

» je jedna z nejčastějších komplikací tohoto období

DĚLENÍ KRVÁCENÍ PO PORODU A V ŠESTINEDĚLÍ

Primární

- ➔ do 24 hodin po porodu
- ➔ příčiny:
 - ▶ hypotonie/atonie
 - ▶ porodní trauma
 - ▶ ruptura dělohy
 - ▶ DIC
- ➔ blíže viz kap. P 18

Sekundární

- ➔ po 24 hodinách po porodu a po celou dobu šestinedělí:
 - ▶ endometritida
 - ▶ retinovaný kotyledon/plodové obaly
 - » diagnostika: UZ
 - » terapie: RCU
 - ▶ menstruace
 - ▶ choriokarcinom
 - ▶ karcinom děložního hrdla

DIAGNOSTIKA

- ➡ anamnéza
- ➡ gynekologické vyšetření (p.s., palpačně)
- ➡ UZ
- ➡ laboratorní vyšetření:
 - ▶ *KO, CRP*
 - ▶ *koagulace*
 - ▶ *hCG*
- ➡ cytologie, biopsie z čípku

TERAPIE

- ➡ podle příčiny

DD 3**DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA
ZVRACENÍ V TĚHOTENSTVÍ****PŘÍČINY****Těhotenská onemocnění**

- ➔ nadměrné zvracení těhotných
- ➔ hrozící a probíhající potrat
- ➔ hrozící a probíhající předčasný porod
- ➔ HELLP syndrom
- ➔ preeklampsie, eklampsie
- ➔ syndrom dolní duté žíly
- ➔ akutní steatóza jater (Sheehanova žlutá atrofie)

Náhlá příhoda břicha

- ➔ apendicitida
- ➔ VCHGD
- ➔ biliární kolika
- ➔ pankreatitida
- ➔ ileus
- ➔ torze myomu/adnex s cystou

Infekce

- ➔ pyelonefritida
- ➔ cholecystitida
- ➔ gastroenteritida
- ➔ meningitida
- ➔ respirační infek

Dietní chyba**Ostatní**

- ➔ intoxikace (alkohol)
- ➔ úžeh/úpal